

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	--	--	--

Egy interpelláció.

Szász József országgyűlési képviselő egy interpellációt intézett a miniszterelnökhöz és az összkormány tagjaihoz az iránt, hogy a köztisztviselők nagy része eladósodott, különösen a hitelszövetkezetek tulajdonosai folytán. Azt kérdezte továbbá az interpelláló, hogy hajlandó-e a kormány ezen veszedelem elhárítására és különösen a hitelszövetkezetek tulajdonosait meggátoló törvény alkotására.

Bár mi a kormányt támogató legnagyobb pártnak, a függetlenségi pártnak bajai hivatalos közlönye vagyunk, bennünket nem feszélyez semmiféle független álláspontunknál fogva az igaz kimondásában Természetes, hogy ezen teljes cselekvési szabadságunkat nemcsak ezen, de minden kérdésben fentartjuk. Visszatérve tehát Szász József interpellációjára, kijelentjük, hogy sajnáljuk, de a miniszterelnök úr válasza bennünket ki nem elégít; nem elégít ki bennünket a hitelszövetkezetekre vonatkozó része válaszában.

Előre kell bocsájtanunk, hogy ezen

hitelszövetkezetekre vonatkozó kritikánk nem a helybelire vonatkozik, hanem a budapestiekre. Tájékoztatóképpen meg kell jegyeznünk, hogy Budapesten 242, mondokétszáznegyvenkét hitelszövetkezet van, a melyek legnagyobb része körülbelül száz percentre dolgozik. Ez a 242 hitelszövetkezet teljesen karmai között tartja az ország szívének Budapest fővárosának nemcsak számos, de óriási hányadát köztisztviselőinek. Épen ez volt az indoka, hogy a leglelküimeretlenebb intézetek ellen sem mertek fellépni, mert ezren és ezren szégyellették magukat, hogy kompromittálva lesznek; más ezrek pedig féltek, hogy beperlik őket és hajléktalanokká teszik. Ezen hitelszövetkezetek tisztviselői és vezetői mesés jövedelmeket élveznek és el lehet mondani, hogy Budapest köztisztviselőinek egy része ezeknek dolgozik. De nemcsak a köztisztviselők, magántisztviselők, az egész tetemes osztályból ezrek; továbbá mindazok, a kik bármely okból restellenek egy rendes pénzügyintézetbe menni, tehát akár anyagi kényszer folytán, mert máshol pénzt nem kapnak, akár erkölcsi kényszer folytán,

szóval a társadalom megszorult intelligens elemei áldozatai ezen pénzügyintézeti hiénáknak.

A miniszterelnök ur bár helyteleníti a szövetkezetek eljárását, mégis azt mondja, hogy szükséges-e törvény a hitelszövetkezetek garázdálkodásának megtorlására, ezt még ma nem tudja. Indokolja ezen véleményét azzal, hogy ha a mai törvények szigorúan alkalmaztatnak, ez is elegendő a baj orvoslására, másrészt pedig ezen pénzügyintézetekre nagyobb adót fognak kivetni.

No hát, a miniszterelnök urnak egyik álláspontját sem tehetjük magunkévá; ugyanis, ha a mai törvények és különösen az uzoratorvény alkalmas lett volna a hitelszövetkezetek rablógazdaságának megakadályozására; akkor a hitelszövetkezetek épen ezen törvény uralma alatt nem keletkeztek, fejlődtek és szaporodtak volna, hanem igenis megcsökkent volna erősen a számuk. Tehát nagyon is és pedig sürgősen van szükség olyan törvényre, mely nemcsak a magánosok ellen, hanem épen az erkölcsi testületeknek nevezett pénz-

TÁRCA.

A magyar nyelv.

Werner Adolf dr. igazgató ismeretterjesztő előadása a főgimnáziumban.

A „Bajai Független Újság“ eredeti tárcája.

Régi hiány pótlására vállalkozott a helybeli főgimnázium tanári kara a nagyobb városainkban már szépen virágzó és nemzeti művelődésünket nagy sikerrel fejlesztő szabadliceum felállításával. Teljesen átérzve Apponyi Albert lelkes felhívását, »hogy a nemzeti kialakulás és megerősítés nagy munkájában minden intézményünknek, tehát iskoláinknak is többet kell tenniük, mint ami szoros kötelességünk,« megkezdte előadásait a nagyközönség számára, hogy tudását felfrissíthesse, hiányait kiegészíthesse, műveltségét magasabb színvonalra emelhesse. És a bajai közönség, mely szép számmal gyülekezett vasárnap d. u. az első előadásra, megmutatta, hogy nemcsak látványos és szórakoztató előadásokhoz van érzéke, hanem meleg lelkesedéssel kész oda is eljárni, ahol csupán kulturális kincseket osztogatnak. Mert a siker nem egyedül a nagyon érdekfeszítő és lebilincselő előadásban van, hanem főképp-

pen a műveltségét bővíteni akaró hallgatóságnak komoly érdeklődésében. Várakozásában pedig senkisémet csalódott, mert mindenki a teljes meglepődés kellemes hangulatával távozott.

Az első előadást Werner Adolf dr. igazgató tartotta. Bevezetőjében kifejtette a szabadliceum keletkezését, történetét és célját. Dicsőrettel említi, hogy a tanári kar törekvését a helybeli sajtó is lelkesen támogatta.

Az előadás tárgya: a magyar nyelv volt. Kezdetnek szerencsésebb témát alig találhatott volna a tudós igazgató. Nemzeti létünk legfőbb biztosítéka a nemzeti nyelv, szükséges tehát, hogy nyelvünket minden magyar ember öntudatosan és a nemzeti szellemnek megfelelőleg kezelje. Ez az ok adja meg a főtételt, hogy jól kell magyarul beszélni tudnunk. Jól beszél magyarul, aki magyarul gondolkozik. Ebben nyilatkozik meg a nép génusza, a nemzeti szellem. Minden népnek megvan a maga eszejárása, s hogy az egyiké mennyire elűt a másiktól, példákkal illusztrálja. A magyar a nagyot látja meg először s azt teszi a beszédben előre, azután a kicsinyt veszi figyelembe; míg ellenben a német a kicsinyen kezd, a részeket vizsgálja, az apróból csinál nagyot.

A másik sajtósága a magyar észjárásnak,

hogy szeret egyesíteni, összefoglalni, a német pedig szétbontani, amit lehet. (A német önmagát is kettőnek nézi s így beszél: egyik kinéz a másiktól — aussehen. A magyar kettőt párosít s az egy ennek a párnak a fele: félláb, félkéz.)

A magyar észjárás e sajátosságából származik beszédmódunk és stílusunk különbözősége. A magyar beszéd egyszerűbb és világosabb. A mi nyelvünk továbbá nem csupán szavak összesége, hanem a lélek működése, a nemzet szellemének legjellemzőbb kifejezése. Ezért ha beszédünkben idegenszerűség van, megértenek ugyan bennünket, de ez az idegen szellem hódítását, nemzeti szellemünk gyöngetését jelenti s így nemzeti veszedelem. Pedig szomorúan igaz tapasztalat — mondja — hogy nyelvünknek egész teste éltető erejéig beteg: nyelvünk fenekestül ki van forgatva eredetiségéből, csak úgy hemzsegnek benne az idegenszerűségek, annyi bent a gyom és dudva, hogy ha e romlás tovább tart, többé kiirtásukra gondolni is alig lehet.

Ezekután kérdezi az előadó, honnét a nyelv-érzéknek ez az általános elsatnyulása? A felelet szomorú. A születéstől a halálig a magyar ember életének minden mozzanatában. Állítását lépésről-lépésre, évről-évre bizonyítja, kezdve a gyermekszobánál s végezve a pápa-

intézeti hiénák ellen megvédje a köz-tisztviselőket és a társadalmat. De nem fogadhatjuk el a miniszterelnök urnak azon kijelentését sem, hogy a bajon az-által is vél orvosolni, hogy ezen inté-zeteket jobban megadóztatja, mert ez-zel nem orvosol, hanem épen ellenkező célt érne el, kárt tesz a pénzreszorul-takban. Ugyanis ezen pénzintézetek a kivetendő adót duplán be fogják va-salni az adósokon és még nagyobb lesz ezeknek nyomorusága.

Ilyen fontos országos kérdésben, mint már sok esetben tettük, mint vidéki lap állást foglalunk és küzdünk. Lapunk itthon eszméinek táborát toborozhat, cse-repéldányainknál és azon ténynél fogva, hogy az országos pártban eléggé ol-vassák lapunkat, azon reményt kelti bennünk, hogy dacára annak, hogy szűkebb térre szorul működésünk: a cél elérésében egy csekély alapot mi is ra-kunk le. Reméljük tehát, hogy a kor-mánynál is ezen álláspont elfogadható lesz és sürgősen fog intézkedni ezen szipolyozó szövetkezetek tulkapásai ellen

--n

Gazdasági háziipar.

A gazdasági házi iparral való foglalkozás fejlesztése céljából 1899. évben kezdette meg a földmivvelésügyi miniszter a gazdatársadalom bevonásával nagyobb arányú akcióját.

A munkásoknak a gazdasági háziipar egyes ágaiban való begyakorlása céljából ez idő szerint évenként téli időben, amidőn a külső-

gazdasági munka szünetel az egész ország területén, 150—200 községben hat héttel hat hónapig tartó tanfolyamokat rendez, melyeken a munkások díjmentesen vehetnek részt. Föld-mives iskolában, hol a földmivvelő nép gyer-mekei részesülnek 14 éves kortól oktatásban, a gazdasági háziipar gyakorlati tanítását el-rendelte s az iskolákat a tanításhoz szükséges eszközökkel felszerelte.

1899. év óta ez ideig közel 2000 gazdasági háziipari tanfolyam tartatott, melyeken mint-egy 30000 mezőgazdasági munkás vett részt és sajátította el a gazdasági háziipar egyik vagy másik ágának üzését.

Hogy a tanfolyamot végzett munkások eredményesen dolgozhassanak s így téli kere-setre tegyenek szert, az e célból alakuló gaz-dasági háziipari munkások termelő és érté-kesítő szövetkezeit is támogatásban részesíti. Ez idő szerint a földmivvelésügyi miniszter kez-deményezésére részben már működésben, részben szervezés alatt áll több mint 30 ilyen szövetkezet.

Ezen szövetkezetek a gazdasági háziipari foglalkozásnak a nép minél szélesebb rétegé-ben való terjesztése céljából tanfolyamok rendezésével is meg lesznek bizva. Ezen tan-folyamokon kiképzett munkások tagokul a szövetkezetekbe beléphetnek.

A hol a szövetkezés alapfeltételei hiányoz-nak, ott a miniszterium által kirendelt szak-közeg, vagy a községek által támogatott közmű-helyekben téli foglalkozást nyernek a kikép-zett munkások. Ez idő szerint mintegy 10 ilyen munkatelep működik.

A hegyvidéki és székelyföldi kirendeltség útján, hol megfelelő szakegyének állanak ren-delkezésre, ezek vezetése mellett nagyarányú megrendeléseket vállaltak a gazdasági házi-iparral foglalkozó munkások.

A hegyvidéki kirendeltség Bereg vármegyé-ben a tél folyamán 155 kosárfonó háziiparost

szemes öreg bácsinál, kinek egyedüli táplá-léka az ujság.

Első veszedelem abban a fonák divatban van, hogy gyermekeinket már zsenge koruk-ban iparkodunk idegen nyelvre tanítani s így nyelvérzéküket teljesen tönkre tesszük. Innen van, hogy a művelt osztályok ajkán napról-napra romlik a nyelv. Nem a nyelvtanulásban van ugyan a baj, hanem abban, hogy ez a magyar nyelv rovására történik. A korai nyelvtanulás káros hatását elősegítik a rossz, idegenből szolgamódra átültetett mesésköny-vek is. Ezért ajánlja Rákosi Jenő nevelési módszerét, mely szerint a gyermek csak anyanyelvén tanuljon s annak törvényei sze-rint gondolkozzék.

A családi nevelés hibáit némileg helyre-hozza az iskola. De mihelyt kikerül az a növendék az iskolából, nyelvét újabb s na-gyobb veszedelmek támadják meg. Az ifjuét az egyetemen, a leányét a varróiskolában és a konyhában. Megkapó példákat idéz jogi, orvosi könyvekből, melyek szükségképpen megrontják ifjaink nyelvérzékét. Majd áttér a katonai nyelvre (a honvédoknál), melyből szintén szörnyű példákkal szolgál, hogy va-lóban szerencse, ha annak a tősgyökeres magyar legénynek nem vész el teljesen ter-mészetes eszejárása. S itt annál nagyobb a bűn, minthogy a katonai nyelv nem is szak-nyelv.

Ezután a női nyelv félszeg alkotásait, fattyúhajtásait teszi rostára. Közderültséggel hallgattuk a varróiskola remek szógyöngyeit (stikkelés, neccelés, klöplizés, stoppolás, rád-lizás, merkolás; sluzband, pintni, einsatz, puff, cvikli stb.). Annál furesább ez a jelenség,

mert a becsületes magyarságú Divat Salonból ilyesmiket egy varrónő sem olvashat. A varrótól a konyha sem marad el. A házikisasszony a spájzba jár, a kaszniból vagy a kredencből veszi elő a veknit, száraz kiflit, hogy megre-szelje prézlinek; a húst szafttal készíti el, és garnirozza. A spórherten cuspájzot főz, az auflaufot a rérnibe teszi. A cseléd ebéd után megpucolja az eszcájgot. Mindezekre van jó magyar szavunk és nem szomorú-e, hogy mikor a magyar nyelv női ajkáról hangzik leggyönyörűbben, éppen a nők adják oda nyelvünk drágaköveit hitvány üvegdarabo-kért?

Majd a birói, közjegyzői, ügyvédi, rendőr-kapitányi, stb. hivatalokra került a sor. Elő-adónk éles kifogás alá vette irataiknak nemcsak idegen és kores szavait, hanem a stilust és mondatszerkesztést is. Példákat sorolt el, és szépen cáfolta azt a babonát, hogy a hivatalos, komoly és méltóságos írás-mód nem tűrheti a közönséges beszédmód természetes, egyszerű, világos szavait.

Végül a hirlapok nyelvét bírálta, mely a magyar köznyelv elkorcsosodásához nagy-részben járul. Holott ezeknek volna éppen legszebb hivatásuk és kötelességük megőrizni a tiszta magyar nyelvet a romlás szellemétől, minthogy a nemzet legnagyobb rétegének lettek mindennapi, sőt jórészenek egyedüli olvasmányai.

Bővebben ismerttettem a nagytudású és a magyar nyelv fíradhatatlan munkásának gyö-nyörű és tanulságos előadását, hogy épüljenek, tanuljanak és szívjanak belőle erős magyar szellemet ne csak azok, akik hallgatták, hanem azok is, akik e sorokat olvassák! P.

foglalkoztatott, kiknek munkáját, mintegy 27.000 darab kosarat, a beregszász-hegyvidék csemegeészőllő értékesítő szövetkezet vette meg, ugyancsak a kirendeltség vezetése mellett 432 család fa-faragással foglalkozott, kiktől közel 30.000 korona értékű tárgy váltatott be.

Egy-egy háziiparos munkás család 55—60 koronát kereset a téli hónapokban.

Mármaros és Ugocsa vármegyében az ottani iparfejlesztő bizottságok buzgó közremükö-dése folytán most már közel fél millió drb. kosarat termelnek a házi iparosok, ez pedig 200.000 korona munkabérnek felel meg.

Biharmegyében 1900-ban indult meg a házi-ipar terén a mozgalom, Pekanovits Imre, a sebes-kőrös ármentesítő társulat érdemes igaz-gató főmérnöke elfogadva a földmivvelésügyi miniszterium megbízását, kezdte meg az ut-törő munkát, hogy az mennyi nehézséggel járt, legjobban az mutatja, hogy a főmérnök már második évben abbahagyta a tapasztalt akadályok folytán, melyek közt a munkások indolenciája nem kis szerepet játszott s be-szüntetett minden munkát.

1903-ban azonban a földmivvelésügyi minisz-terium kérelmére ismét felvette a munka fo-galmát és értékesítve a multban nyert tapasztalatokat, oly eredményt sikerült elérni, mely világosan mutatja, hogy most már helyes uton járunk.

Az elmúlt tél munkájának eredményét fo-gom ismertetni. E célból a főmérnök jelenté-sének egy részét fogom előadni.

Amidőn arra vállalkoztam, hogy a fűzvessző feldolgozási ipart a sebes-kőrös menti köz-ségekben meghonosítom, nemcsak az le-begett szemem előtt, hogy a szegényebb sorsú lakosságnak kereseti forrást nyissak, hanem az is, hogy az új munka és új kereset mel-lett a szegényebb osztályt a terjedő szocializ-mus ferde kinövéseitől megóvjam, és hogy erkölcsi tekintetben is segítségére legyek.

Tudjuk azt, hogy a szocializmusnak ferde, helytelen, bűnös kinövései leginkább a telje-sen szegény emberek szívében sarjadzanak legszivesebben, mert a nép a mellett, hogy szegény, munkát sem talál, hogy mindennapi kenyerét megkereshesse, téli idejét tétlenség-ben tölti, elégedetlenkedik, elkeseredik és nem tud magán segíteni, tétlenségében, fájdalom, a pálinkás boltban keres menedéket, megnyug-vást és feledést, ott pedig ezek egyikét sem leli fel, hanem megtalálja az utat ez erkölcsi süllyedés és züllés felé és a családfővel együtt elzüllik a család is.

Nagy lelki megnyugvásomra szolgál, hogy ezen a téren öröndetes jelenségeket észlel-tem azon községekben, a hol a mi házi ipa-runk gyökeret kezd verni.

Az egyik községben az ujonnan megvá-lasztott, szocialista elveket valló előljáráóság ezen magyar emberhez nem illő disztelen házi-ipart be sem akarta bocsájtani községébe, és megbélyegezve érezte magát az az egyné-hány szegény munkás, a kit szegénysége, kétségbeesése a bujtogatások dacára is a ko-sárfonási tanműhelybe kényszerített. Már-már arra az elhatározásra jutottam, hogy ezen községben résztvevők hiányában két-három heti kísérletezés után bezárom a tanítási munkahelyet. Egy újabb kísérlet azonban fel-bátorította az erősebb lelkűeket, egyenkint szállingóztak a műhelybe, ezek példáján má-sok is neki bátorokdtek és 2—3 újabb hét után már 70—80 munkás keze szorgoskodott a munkában. Tehát rövid 5—6 hét lefolyása után nem volt már szegény és meggyalázó a kosárfonás, hanem büszkeségnek, becsület-nek tartották, sőt már versengtek, hogy ki készített több, jobb kosarat és ki keresett

többet a másikkal. A községnek kötelessége a keresetképtelen szegényeket segélyezni. Ezen községnek ez évnek telén nem volt szegénye, mert aki segítségért jött, azt a kosárgyárba küldték ott kereshet. Elment és keresett is és nem koldult. A beteges ember, a ki sok más munkára nem alkalmas, a kosárfonási háziiparban részt vehet, ha sokat nem is, annyit mégis megkereshet, hogy nem kénytelen éhezni és koldulni.

Ez évben 7 községben 5—600 szegény ember reggel 5 órától esti 9—10 óráig dolgozott, el volt foglalva, nem sokat beszéltek másról, mint a vesszőről, ennek tulajdonságairól, kosarakról, és egymás szorgalmáról, versenyről, hogy ki fog többet dolgozni. Már maga ezen körülmény nemzetgazdaságilag és erkölcsileg is nagy nyereség.

Felemlítésre méltónak találok azt, hogy egyesek a kosárfonást intézkedésem folytán otthon gyakorolták. Ezek otthon levő családtagjaikat is belevonták a munkába. Az egyik családtag hasogatta állandóan a vesszőt, a másik állandóan a kosár tetejét készíti, a harmadik a kosár fenekét, míg maga a családfő a kosárfonás legnehezebb részét végezte. Eszerint képződik minden egyes családban a természetes munkabeosztás. Néhány év alatt a családok mind otthon fogják űzni a háziipart és akkor lesz a kosárfonás valódi háziiparrá. Egyes családok téli keresete 98 koronát elérte.

Valószínűnek tartom, hogy legerősebb községekben kísérletkép szervezni fogom a szövetkezést abból a célból, hogy munkások lassák, hogy minden fillér, a mit keresnek, tényleg az övéké.

Ehez hasonló eredmények értek el mindenütt az országban, hol helyes alapokon indult meg az akció s megfelelő lelkes egyének vették kezükbe a vezetést. Bács-Bodrogh vármegyében pl. az orsz. központi szövetkezet a f. évben 10 gazd. háziipari termelő szövetkezetet alakított meg. A 10 szövetkezetnek közel 1000 mezőgazdasági munkás tagja van, kik egy két évvel ezelőtt a gazd. háziiparnak hírét sem hallották.

Tápén a gyékényfonók háziipari szövetkezete 50 000 korona üzletrészszel alakult meg.

Mindezen adatok azt bizonyítják, hogy helyes uton járunk, amidőn a gazd. háziipari meghonosítása fejlesztésével iparkodunk a munkaalkalmat szaporítani. Minthogy ezen gazdasági háziipari ágak alkalmasnak bizonyultak arra, hogy téli időben tétlenségre kárhozottatott mezőgazdasági munkásaink egy számottevő részének biztosítsanak keresetet nyújtó foglalkozást.

A város közgyűlése.

Baja város törvényhatósági bizottsága folyó évi február hó 23-án délután 3 órakor rendszerinti közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

1. Polgármester időszeri jelentése a közigazgatás állapotáról.
2. A m. kir. belügyminiszter urnak leirata a városi tisztviselők és egyéb alkalmazottak illetményeinek szabályozása tárgyában.
3. Ugyanannak leirata a városi közkórház 1907. évi költségelőirányzatának jóváhagyása tárgyában.
4. Ugyanannak leirata az iparosok és iparos segédek ösztöndíja ügyében.
5. Ugyanannak körrendelete a közigazgatási tisztviselők által ajándékok netáni elfogadása tárgyában.

6. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak leirata az 1907/08. évi közuti költségelőirányzat jóváhagyása tárgyában.

7. Főispáni átirat a számonkérőszék eredményéről.

8. A tjh. városok polgármesterei értekezletének átirata külön városi törvény alkotása és az állami közigazgatás költségeinek megterítése tárgyában.

9. Pestvármegye közönségének átirata sztrájk esetén a katonaságnak az arató munkára való átengedése tárgyában.

10. Sárosmegye átirata az alkoholizmus elleni védekezés tárgyában.

11. Hevesmegye átirata az alkotmánybiztosítékok megerősítése és megszorítása tárgyában.

12. Sopron város átirata a törvényhatóságok bizottságainál a virilista intézmény eltörlése iránt.

13. Zombor város átirata sertésvész esetén a zárnak a fertőzött udvarra leendő korlátozása tárgyában.

14. Debrecen város átirata a magyar céglíratok kötelező használata tárgyában.

15. Győr város átirata a közös hadsereg részére történő szállításoknál a kvótaszerű részesedés kieszközléseért a miniszterelnök és kereskedelmi miniszter uraknak üdvözlése iránt.

16. Pécs város átirata a városi tisztviselők fizetésrendezéséhez szükségeltető összegeknek az államkincstár terhére leendő átvállalása tárgyában a kormányhoz felterjesztés intézése iránt.

17. Kassa város átirata a Kassán és Pécs város átirata a Pécsen állittandó tudomány egyetem tárgyában.

18. A temesvári kereskedelmi és iparkamárának átirata az ipari szeszgyárak fentartása érdekében.

19. A városi tanács előterjesztése az utmester és utkaparók fizetésének rendezése tárgyában.

20. Ugyanannak jelentése a városi bérházban Fischer Pál és Hacker S. Ede által bérben birt két lakás bérbeadása iránt megtartott árverés eredményéről.

21. Ugyanannak előterjesztése a városházi clostette-helyiségek áthelyezése iránt.

22. Ugyanannak előterjesztése a mátéházai VI. major haszonbérleti feltételeinek megállapítása iránt.

23. Ugyanannak jelentése a tégl- és cserép-égetési jog haszonbérbeadása iránt megtartott újabb árverés eredményéről.

24. Ugyanannak javaslata a városi színház építése tárgyában.

25. Ugyanannak előterjesztése iparfejlesztés céljaira adandó kedvezmények tárgyában.

26. Ugyanannak előterjesztése az 1904. év végéig kivetett és behajthatlanná vált párbérekövetelések leírása iránt.

27. Ugyanannak jelentése a mértékhitelítő hivatal forgalmának megvizsgálása tárgyában.

28. A kórházi bizottság jelentése a kórházpénztári költségelőirányzat kiadási VII. rovat 3. tétele alatt felmerült több kiadásra nézve a hitelátruházás igénybe vételéről.

29. Ugyanannak jelentése a kiadási VIII. rovat terhére engedélyezett hitelátruházás tárgyában.

30. A bajai légszeszgyár újabb ajánlata a közvilágításnál az Auer-égők alkalmazása tárgyában.

31. Nemes Romeó végrehajtónak kérvénye 150 kor. fizetési előleg utalványozása iránt.

32. Schlieszer Miksa kérvénye boltbérletnek meghosszabbítása iránt.

33. Diamant Lajos kérvénye boltbérletének meghosszabbítása iránt.

34. Csapláros Ferencné kérvénye boltbérletének meghosszabbítása iránt.

35. Fischer Pál kérvénye boltbérletének meghosszabbítása iránt.

36. Rózsahegy József kérvénye boltbérletének meghosszabbítása iránt.

37. Özv. Szücs Ferencné kérvénye özvegyi nyugdíjának újból leendő megállapítása iránt.

38. Özv. Magyar Ádámné kérvénye özvegyi nyugdíjának és gyermekei nevelési járulékának újból leendő megállapítása iránt.

39. A m. kir. államvasutak igazgatóságának kérvénye a baja-bátaszéki vasut céljaira szükséges és a város tulajdonát képező terület átengedése iránt. (Első szavazás.)

40. A m. kir. szabadkai 4. honvédhuszár ezred parancsnokságának átirata a katonai kis gyakorlótér kijelölése tárgyában.

41. Dr. Hermann Adolf lemondása a törvényhatósági bizottsági tagságról.

42. Illés Sándor iskolaszolga kérvénye fizetésének felemelése iránt.

43. Kozelka Tamás kérvénye a vasuti parkban kioszk felállításának engedélyezése iránt.

44. Illa István és társai kérvénye a Zrinyi Miklós-utcában közös kút felállítása iránt.

45. Köbling Ferenc ajánlata a Szent Ferenc-rendiek toronyórájának javítása és fentartása tárgyában.

46. Kovács Ignác és társai agyagiparosok kérvénye iparuk céljára kihasználás végett a posványosban területnek kijelölése iránt.

47. Kovács Antal városi lovashajdúnak kérvénye a városi nyugdíj kötelekbe leendő felvétele iránt.

48. Svraka Gábor közbizományos szolgának kérvénye 60 K fizetési előleg utalványozása iránt.

Karcolat.

Neki több van.

X., környékünkbeli gazdag földbirtokos tavaly operáltatni vitte Bécsbe beteg fiacskáját Lorenz-hez, a világhírű testgyógyászhoz. Az operáció fényesen sikerült, s az apa boldogan nyúlt tárcája felé, hogy az operáció díját le-szúrja.

— Mivel tartozom, doktor úr?

— Kétezer korona, az asszistensek díja nélkül — válaszolt flegmatikusan.

X. egy kicsit megvakarta a fülét s azt a kérdést kockáztatta meg, hogy nem számíthatná-e a doktor az operációt kissé olcsóbban?

— Sajnálom, felelt Lorenz mosolyogva — nekem több van!

Megjegyezzük, hogy ugyanarról a Lorenzről van szó, aki nemrégiben 80.000 font sterlinget kapott Amerikában egy operációjáért. Ez azonban aligha került neki »többbe.«

HIREK.

Szabadelőadás a főgimnáziumban. *Werner* Adolf dr. főgimnáziumi igazgatónak a magyar nyelvről tartott nagyszerű vasárnapi előadását — melyről lapunk tárca-rovatában számolunk be — *Ledniczky* Ipoly főgimn. tanárnak »*Nemzeti uralkodó családunk — nemzeti dicsőségünk*« című, szintén érdekesnek ígérkező előadása fogja követni. Ezen ismeretterjesztő előadást is az intézet rajztermében fogják megtartani 20 fillérnyi belépődíj mellett.

A bajai izr. nőegylet mulatsága. A bajai izr. nőegylet 1907. évi március hó 2-án este 8 órakor a »Nemzeti-Szálloda« összes

termeiben »Beszélő Zenélő-Éneklő Ujság« c. alkalmi előadást rendez, melyet tánc követ. A bál védnökei: Mélt. özv. Ambrozovics Béláné úrnő és mélt. dr. Ambrozovics Lajos főispán úr. A Beszélő Ujság előfizetési felhívása: Weidinger Irén k. a. Vezércikk: Dr. Reiter Emil úr. Garmond: Dr. Koller Imréné úrnő. Tárcavers: Halász Riza k. a. Tárcá: Dr. Bruck Aurélné úrnő és dr. Bruck Aurél úr. Napihírek: Klauber Böske, Spitzer Ilonka kisasszonyok és dr. Hetényi János úr. Színház: Schön Gizi k. a. Zene: Somkuty Sándorné úrnő és Alföldy Imre úr. Mulatságok: Schwartz Elza k. a. Sport: Szaday Maca k. a. Közgazdaság: Deutsch Erzsik. a. Hirdetések: Nagy Imre úr, a szabadkai színház tagja. Epilógus: Erdős Ilonka k. a. Olló Barnabás vidéki lapszerkesztő: Dr. Monostori Gyula úr. Renyhényi Olivér segédszerkesztő: Dr. Hetényi János úr. Szedő-gyerekek: Wiesel Jancsika. Történik egy vidéki lapszerkesztőségében. Belépőjegy személyenként 2 korona. Jegyek előválthatók: Gyarmati Emil, dr. Makray László urak gyógyszerárában, valamint Fischer Béla, Fischer Pál és Reich Bernát urak kereskedéseiben. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Az estélyen Bodrics Miska, szabadkai első zenekar játszik. A »Beszélő Ujság« szöveggönyve az estélyen 40 fillérért árusítottatik. A mulatság sikerén soktagu rendező-bizottság működik. — A mulatság meghívói ujságcímszalag alatt f. hó 21-én, csütörtökön küldettek szét.

A Liliomfi — másodszer. A bajai kath. Legényegylet a »Liliomfi« c. vigjátékot, mit oly nagy sikerrel adott elő, f. hó 24-én (vasárnap) 5 órakor a Bárány Szállodában megismétli és pedig fél helyárak mellett. Jegyek Eckert Gyula úrnál és az egyházi elnöknel kaphatók.

Lengyel Andor meghalt. Kevés ember dicsekedhetett olyan nagy népszerűséggel, mint a körünkben most örökre elköltözött adóhivatali pénztáros: Lengyel Andor városunk aprajának-nagyjának *Bandi bácsija*. Hosszú kinos szenvedés gyötörte már évek óta a mindig jókedvű, vaskos kiszólásairól általános ismert öreg urat. A jótékony halál most megváltotta szenvedéseitől. Halálának hírére kitűzték a városi székház ormára a gyászlobogót, hirdelve, hogy a városnak egy érdemes tisztviselője költözött el az élők sorából. Temetése tegnap szokatlan részvétellel mellett ment végbe, melyen a város előkelőségén kívül a városi tűzoltó egyesület testületileg jelent meg, melynek évtizedek óta elnöke volt. — A család által kiadott gyászjelentés így szól:

»Alulírottak mély fájdalommal tudatják a saját mint rokonaik és ismerőseik nevében a szeretett férj, testvér és rokonnak Lengyel Andor, Baja város thjf. városi ellenőr, tb. pénztárnoknak 1907. február 21-én reggel 1/2 4 órakor, életének 64-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme február hó 22-én d. u. 4 órakor fog a szent Rókushoz cim-

zett sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra tételni, — az engesztelő szent mise-áldozat február hó 25-én, reggel 1/2 8 órakor fog a szent Rókus kápolnában az Úrnak bemutatni. Baján, 1907. február 21. Béke lengjen porai felett! Özv. Lengyel Andorné szül. Girk Terézia, neje. Lengyel Kálmán, Lengyel Etel testvérei. Radány Emma, Radány Etel unoka-hugai. Karnász Antal nagybátyja. Jahoda Gábor és neje szül. Girk Julia, Tábor Péter és neje szül. Radány Emma sógor és sógornők.

Uj kanonok. Várossy Gyula érsek és a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a király *Parcselich* József szondi plébános, a bács megyei kath. klerus egyik legképzettebb, általánosan becsült tagját tiszteletbeli kánonnökká nevezte ki.

Hírek az egyházmegyéből. *Ditelján* István Katymárról Garára, *Kvanduk* János Garáról Bácsbokodra és *Anicsics* Jenő Bácsbokodról Katymárra kápláni minőségben áthelyezettek.

Halálozás. *Jellmann* Alajosné sz. *Hajnál* Corinna özv. *Windisch* Károlyné úrnő édesanyja, mint részvétellel értesülünk e hó 20-án meghalt 67 éves korában. A megboldogult holttestét pénteken d. e. 10 órakor Apatinba szállították s ott helyezik örök nyugalomra.

Jótékonyosság. »A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület« első jótékonycélú előadásán felülfizettek: Ertl János 24 kor., Natti Józsefné, dr. Rajk Aladár 20—20 kor., Csengeri Árpád 17 kor., Bajai légszeszgyár, Ertl Pista, özv. Herzfeld Jakabné, dr. Koller Imréné, dr. Lemberger Árminné, özv. Rosenberg Mórné, dr. Rosenberg Samu, Rác Jóska zenekara, özv. Schwartz Lászlóné, Somogyi Emilné, Schön Géza, Willmann János 10—10 kor., Kollár Ernőné 8 kor., dr. Ambrozovich Lajos 7 kor., dr. Bruck Aurélné, dr. Holländer Adolfné Jankovác, Krausz Jakab, Pollák Bernát, dr. Róna Dezső 6—6 kor., dr. Beczásy Gyuláné, Fischer Béláné, Gyarmati Emil, dr. Makray László, Müller Józsefné, Pollák Lajos, Reich Bernáthné, Reich Gyuláné, Reich Ignátné, Reich Vilmosné, Reich Vidor, Rosenberg Jakab, Rosenberg Mátyás, Salamon Jakab Bpest, Schlesinger Gyuláné, Szász János, Weidinger Dezső 5—5 kor., dr. Alföldy Lajosné, dr. Bérczy Albertné, özv. Devits Alajosné, dr. Freund Józsefné, Hegedűs József, Kolozsváry Sándor, dr. Nikolszburger Károlyné, Schön Antalné, özv. Weisz Józsefné 4—4 kor., Beyer Ernő, Grünhut Miksa, Weidinger Zsigmondné, dr. Werner Adolf, Wunderlich József 3—3 kor., Dervaderics Illés, Eckert Gyula, dr. Fehér Lőrinc, Goldschmiedt Zsiga, Horváth János, dr. Kelemen József, Kováts Sándor, Oehler Gyula, Pajor Jozefin, Rónay Edéné, Salamon Sándor, Stämpfl Jenő, Trafikant Vilmos 2—2 korona. Összesen 408 korona. Az első előadás összes bevétele 1116 korona. Összes kiadása 466 K 32 fill. Tiszta jövedelme 649 korona 68 fillér.

A 2-ik előadáson felülfizettek: Bernhardt Ernőné, Joanovits Milán 4—4 kor., Valentin Nelly 2 kor., Breinik Ferenczné, Goldschmied Laura 1—1 kor., Allaga Ottóné 40 fill. Összesen 12 K 40 fill. A második előadás ösz-

szes bevétele 264 K 70 fill. Összes kiadása 96 K 74 fill. Tiszta jövedelem 167 K 96 fillér.

A honvédség köréből. A honvédelmi miniszter rendelete folytán dr. Ertl Jakab szabadkai 6. honvédgyalogezredbeli t. segédorvos, saját kérelmére, a honvédség kötelékéből elbocsátatott. Jung Sándor hadapród-tiszthelyettesnek rendfokozatáról való leköszönését pedig a miniszter elfogadta.

A Bácsbodrog Megyei Irodalmi Társaság. Vasárnap, 1907. évi február hó 24-ik napján, d. u. 5 és fél órakor, Zomborban, a városháza dísztermében tartja meg a Bácsbodrog Megyei Irodalmi Társaság a második felolvasó ülését, amely alkalommal *Véteszi* Károly fog felolvasást tartani a »Niagaráról«, az amerikai nagy vízesésről. A Niagara részleteiről, 24 kép lesz vetítve. A bemenet szabad.

Ipartestületi hírek. Uj ipart nyertek: Mojzes György cipész, Angyalkov Zsiván cipész, Junggabel Ferenc cipész, Schaadt Jakab cipész, Ságodi Antal csizmadia, Dávid Lajos szabó, Hinterreiter István kőműves, Karácsonyi Károly mülakatos és Gerstlmajer János asztalos. — Iparukról lemondottak: Rüll István gránit mozaik készítő, Ozvald Mátyás csizmadia, özv. Hinterreiter Mihályné kőműves, Bisztricky Mihály kőműves, Virág Ferenc ács és Dudás József géplakatos. — Február hóban 11 tanonc szabadult fel.

»**Sirolin-Roche**« a creosot-gyógykezelésnek teljesen új utat nyitott, mivel ugyan maga is creosot preparatum, de teljesen méregmentes és kellemes ízű. Tüdő- és gégetuberculosisnál tehát legjobban ajánlható. Az orvosok egybehangzóan nyilatkoznak annak kiváló jó hatásáról ezen súlyos betegségek ellen. »Sirolin-Roche« minden gyógyszerárban kapható.

Jótékonyosság. A kath. *Legényegylet* folyó évi február hó 10-én tartott mulatsága alkalmával felülfizetni kegyesek voltak: Nagymélt. Várossy Gyula kalocsai érsek úr 10 kor., mélt. Ambrozovich Lajos főispán úr 8 kor., nagys. Vojnits Dániel apátplébános úr 10 kor., dr. Werner Adolf főgymn. igazgató úr 3 kor., Kuts János esperes úr 4 kor., dr. Makray László 5 kor., dr. Koller Imre 4 kor., Kozák József administrator úr 3 kor., Vagyázó Vendel plébános úr 3 kor. 96 fill., Lulai főgymn. tanár úr 1 kor., Tomcsányi Sándor ügyvéd úr 1 kor., Jaszenovits Gergely, Würtz Pál, Pösch Ernő 3—3 kor., Leitschuk Jakabné 5 kor., Schäffer Gyula 4 kor., Hacker Ágoston Laforsch János, idb. Nánay Lajos, Gruits Mihály, ifj. Faldum Matyás, Krupity Péter 2—2 kor., Kovács Ödön 1 kor. 60 fill., Varga Lajos, Várad András, Horváth Béla, Weisz József, Bócz József, Köbling Kálmán, Ziech Henrik, N. N., Wagenblatt Ferencz, N. N., Tinusz Károly, Schneider István, Amler Antal 1—1 kor., Majoros Ferenc, Pákolitz József 60—60 fill., Szedlácsek István, 40 fill. N. N. 20 fill. Fogadják a nemesszívü felülfizetők ez uton is hálás köszönetünket.

Elüljáróság.

Rém község küldöttsége Kossuth Ferencnél. Rém község küldöttsége tisztelgett a napokban dr. Baloghy Ernő országgyűlési

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.—korona

képviselő vezetésével a kereskedelmi miniszternél. A küldöttség kérelmét dr. Hirman Ferenc ügyvéd terjesztette elő, a melyben rámutatott arra, hogy a magyar kir. államkincstár már évek hosszú során át haszonélvez a rémiektől 80 katasztrális hold földet postaszállítás címén, holott a postát az államvasutak ingyen szállítják, de különben is a rémiektől azelőtt sem volt s most sincs postájuk. Ezen föld csak tévedésből s abuzus folytán került a postakincstár birtokába. Kérte ennél fogva a minisztert, hogy miként más postaföldeket, amelyek jogosan jutottak a kincstár birtokába, de a változott viszonyoknál fogva s különösen a delezsánokok megszűnése következtében a tulajdonosoknak, a többi között Szabadka városának is visszaadta, adja vissza Rém községének is a postaföldjét annál is inkább, mivel erre semmiféle jogcímet nem nyert. A kereskedelmi miniszter biztosította a küldöttséget jóindulatáról s abbéli reményének adott kifejezést, hogy a rémiektől kérelmét teljesítheti.

Állami komlókisérleti telep. A földmívelésügyi miniszter Fernbach Károly főispán közbenjárására elhatározta, hogy a bácskai komlótermelés előmozdítására állami komlókisérleti mintatelepet fog létesíteni Hódságon, ahol egyelőre a vasuti állomás mellett fekvő s a község tulajdonát képező földterületből 5—6 holdat kiván komlótelepítés céljából a községtől megvenni, esetleg mérsékelt hasznóbér mellett kivenni olyformán, hogy amennyiben a község által átengedett terület később esetleg nem használhatók komlókisérleti mintatelepeket, akkor tekintet nélkül ezen időpont bekövetkezésére a teljesen található beruházások becsáron a község tulajdonába vagy a becsérték törvényes kamatának megfelelő bérfizetés mellett a község használatába mennek át. Hódság képviselőtestülete bizonyára örömmel kap az alkalmon, hogy egy virágzóan ígérkező telep lesz a községben.

Megölte vejét. Dracs Rába zsabylai földmives a napokban alaposan felöntött a garatra egy zsabylai korcsmában. Amikor megelégette a sok italt, hazatért. Apósán, Gosztics Miloson kívül senki sem volt odahaza, ettől reggelit követelt. Emiatt a vő és az após, aki csendes elmebeteg, annyira összekapott, hogy a 60 éves Gosztics baltát ragadott és úgy vágta fejbe vejét, hogy az nyomban összerogyott és meghalt. A feldühödött ember aztán még négyszer fejbeszúrta áldozatát. A gyilkos apóst letartóztatták és az ujvidéki ügyészséghez bekisérték, ahonnan azonban, minthogy elmebeteg, az örültek házába szállították.

Szigorítják a sorozási szabályzatot. Hir szerint új, szigorított sorozási szabályzatot ad ki a közös hadügyminiszterium. Az új sorozási szabályzat szerint a látási és hallási fogyatékosokat nem veszik olyan nagy mértékben okul a katonai szolgálattól való felmentésre mint eddig. A hallási távolságot az eddigi hat méterről leszállítják négy méter távolságra. Ez a rendelet is az idők jele. Manapság immár nem válogathatnak a katonáorvosok a sorkötelesek között, mivel a kivándorlás az ujonclétszámot alaposan megtizedelte. Az ép, erős fiatalemberek Amerikában vannak.

Nagy lakodalom Topolyán. Palásti Lajos topolyai tekintélyes földmives Mariska nevű leányát a napokban vette feleségül ifj. Szakál János bajsai fiatal földmives. Palásti ez alkalomból olyan nagyszabású lakodalmat csapott, a mely a régi híres bácskai lakodalmakra emlékeztet. Meghívta — mint levelezőnk írja — az egész község apraját, nagy-

ját. Az óriási vendégsereg 24 óráig maradt együtt.

Kettős hajójárat Baja—Apatin között. Baja és Apatin között tudvalevőleg a Magyar Folyam és Tengerhajózási R. T. tart fenn hajójáratokat. Ezidén — mint értesülünk — a Dunagőzh. Társaság is fog ezen a vonalon hajójáratokat forgalomba helyezni.

Segédszerkesztő: Wagner Antal.

73. szám.

1906. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a b.-almási kir. járásbiróságnak 1906. évi V. 494. sz. végzése folytán Wiener Samu ügyvéd által képviselt Scheer és tsai felperes részére Matus János és neje alperes ellen 290 kor. 40 fill. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási kielégítési végrehajtás folytató alperestől lefoglalt és 700 kor.-ra becsült ingóságokra a b.-almási kir. járásbiróság 1906. V. 494. számú végzésével az árverés elrendeltétven, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, Katymáron Krékity Péter házában leendő megtartása határidőül 1907. évi március hó 4-ik napján délelőtt 8 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt mozdony fele része s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban esz közöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulaszták.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Almáson, 1907. évi febr. hó 11. napján.

Pogany,

kir. bir. végrehajtó.

54. szám

1907. vgrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi es. kir. kereskedelmi járásbiróságnak 1906. évi G. z. 6 W. IV. 3336/2. számú végzése következtében dr. Valentin Emil ügyvéd által képviselt Löwenbeuth testvérek cég javára, Schulek József és neje ellen 131 K 78 f. s jár. erejéig 1906. évi szeptember hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 974 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló, 2 kocsis, 2 lóra számszám, 4 sertés, 5 hordó és 1 kád, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbiróság 1906. évi V. 851/4. számú végzése folytán 131 kor. 78 fill. tőkekövetelés, ennek 1906. évi június hó 17-ik napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 51 kor. 77 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig, Baján végrehajtást szenvedettek lakásán leendő megtartására 1907. évi február hó 25-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1907. évi február hó 11. napján.

Horánszky László

kir. bírósági végrehajtó.

Két vincellért

keresek

alkalmazás céljából.

Dr. VALENTIN EMIL,
ügyvéd.

Feltűnő újdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szihat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.

A legjobb magvakat

A legnemesebb fákat

A legszebb virágokat

A legdivatosabb csokrok és koszorúkat
friss élővirágokból

a legjobb minőség szavatolása mellett szállítja

Mühle Vilmos

es. és kir. udvari szállító
mag- és virágkereskedése
TEMESVÁROTT.

Nagy képletes főárjegyzék
ingyen.

3-2

Pártoljuk a magyar ipart!

Magyarország legnagyobb raktára

GYERMEK -ruhákban
-kötényekben
-fehérneműekben
-harisnyákban

stb — Férfi-, női és gyermek-

DIVAT-ÉRTESÍTŐNKET

kivánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Vogel Testvérek, Budapest.

Főüzlet: VI., Andrássy-út 33.

Fiókok: Bécsi-utca 8 és Kerepesi-út 22.

IRI. WAGNER ANTAL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

BAJA.

ALAPITTATOTT: 1869.

TELEFON-SZÁM: 36.

Könyvek

úgy kisebb, mint akár a legnagyobb diszművek, így lexikonok, összes művek, szakmunkák stb. stb.

☛ csekély havi részletfizetéssel ☛

árfelemelés nélkül kaphatók.

Zeneművek

A klasszikus-zene szerzők legjobb művei, a zeneirodalom ujdonságai; hegedű-, zongora-, és cimbalom-iskolák, továbbá a világ legolcsóbb zenemű vállalatának: a Kunz-féle Zenei Népkönyvtárnak mintegy 4000 száma állandóan raktáron.

Papírosok

Levélpapíros-raktáram vetekszik sok fővárosi papírkereskedés hasonló nemű raktárával. ≡ Irodapapírosaim elismert első-rangú minőségűek és kizárólag magyar gyártmányok!

Üzleti könyvek

Kizárólag magyar gyártmány! Úgy ár, mint kivitel dolgában vetekszenek az osztrák gyártásúakkal!

Írógépek

A világhírű amerikai Smith Premier írógépek képviselője. Tiszta acélból készült, háromszinű festékszalaggal és automatikus betűtisztító készülékkel.

Kodak

és egyéb fajta fényképező gépek, nemkülönben minden a fényképezéshez szükséges felszerelések (lemezek, érzékeny papírosok etc) igen nagy választékban.

Zongorák

Oeser, Lauberger és Gloss továbbá Berger-féle gyártmányok. Zongoráim után tiz évre szóló írásbeli jótállást nyújtok.

Cimbalmok

Schunda József világhírű gyártmányait tartom raktáron.

Gramofonok

és gramofon-lemezek állandóan raktáron.

LEVELEZŐ-LAPOK

A legutolsó ujdonságok:

Klasszikus mesterek világhírű alkotásainak **hú reprodukciói.**

(Mintegy kétszáz féle!)

Feltűnést keltő ujdonságok e téren az olajfestésű (szabadkézzel készült) remek tájkép levelező-lapok is.

Festőmintákul alkalmasak